

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Svpplenda Negligentia Prælatorum. Titvlvs X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

opporuerunt canonici ecclesie memorata, dicentes Subdiaconum antedictum renuciasse iuri, quod sibi ex ipsis literis competebat. Disto igitur Subdiacono hoc negante, iam dicti canonici ad hoc probandum testes aliquos produxerunt: per quos, cum videretur probatum ipsum se gratis capituli commississe, duo iudices predictorum sententialiter decreverunt, eundem non posse uti literis supradictis, pro eo, quod idem aduersarii se gratis commisit, per quod visus est renuciasse iuri sibi ex ipsis literis a competenti. A qua sententia idem appellans, in b vigiliam Epiphaniae terminum suae appellationis praefixit. Ad quem c cum venisset, P. de Colle medio, appellatum nostrum super hoc sibi concessimus auditorem. Sed cum ejus aduersarius non accesserit, per duos mentes & amplius expectatus, nec ullus compareret pro sufficienti responsalis, tandem quidam literas habens ad contradicendum & impetrandum coram eodem comparuit: qui cum ad tractandum causam minus sufficiens crederetur, idem auditor sententiam predictorum iudicialiter sententialiter (sustituta exigente) cassavit. Nos igitur ratam & firmam habemus capellani sententiam memoratam.

[1 Eodem 1. literas ipsas predicto Decano & aliis ostendente, eadem Decano de resignatione forte panitens occultavit literas supradictas, deinde eodem 1. praefatis literis restituit eas nominatus quibus ut exequeretur mandatum apo. praesentavit.]

CAP. XIV.

Supralatum ab obedientia subdito absolvitur, non propter hoc praedicta renuciata.

Idem Archiepiscopo Treverensi.

Idem coram d nobis. f. t. litera, continebant, quod Abbas sancti e Petri Tulensis tibi humiliter est confessus, quod cum adeo gravi aegritudine laboraret, quod de vita desperaretur ipsius, ad cuiusdam amulii sui consilium, de quo ipse (cum non rediret eum amulum) confidebat, monachos tuos ab obedientia, in qua sibi tenebantur, absoluit, vocato diocesano Episcopo, ut abbatiam in eius manibus resignaret: quod f. tamen usus consilio saniori non fecit: & eidem Abbati postmodum restituit sanitati universi & singuli de conventu obedientiam & reverentiam requisiti ab eo, in capitulo promiserunt: [1 & infra.] Nos autem ex tali facto eundem Abbatem suo resignasse regimini non videmus.

[1 Idem tamen super eo quod sic se fecerat dubitant, a te ut super hoc facti sui consules postulavit: propter quod, eum habito predicto consilio diverso diversis sententis, tu nostrum consilium, eundem Abbatem suo resignaverit, requisisti.]

CAP. XV.

Abbatem exemptum sine licentia Papa renuciare non potest.

[Gregorius IX. Agathensi & Viicensi Episcopo. h.]

Dilecti filii conventus monasterii sancti G. s. immedie ad Ro. pertinentis ecclesiam, intimaverunt, quod Abbas eorum sentiens se insufficientem oneri regiminis Abbatia, cessit in manibus eorumdem: ipsi k quoque G. monachum sancti Victoris elegerunt canonicum in Abbatem. [1 & infra.] Cum igitur dictus Abbas cedere sine licentia nostra nequiverit, nos tam e-

a Vid. si qui in conscribendo. com. ibi. not. C. de pat. b Dilecti filii, deest in antiquis. c al. ad quam. d Hoc caput subreptitum sequitur, in antiquis. e al. Apraculi. f qui. g Vide Legem in dem ius voc. & si panituerit de divor. h Faldo Gregorio IX. tribuitur, sic autem restituenda est inscriptio ex antiquis lib. Idem Agathensi & Niceni, Episc. & Archidiacon. Agathensi. i Vultem ad servat. v. k In multis antiquis, ipsiq. G. S. Victoria sibi elegerunt.

lectionem, quam cessionem praedictas decementes irritas & inanes, mandamus, quatenus Abbatem ipsum loco suo restitui faciatis: quo integre restituto, vice nostra recipiatis cessionem ipsius.

[1 Supplicantes ut eorum parcentes laboribus & expensis, cessionem ipsorum faciamus in illi partibus confirmari.]

DE SUPPLENDA NEGLIGENTIA PRÆLATORVM
TITVLVS X.
CAP. I.

Si diocesanus requisitus benedicere noluit Cisterciensem Abbatem, ipse monachos suos benedicere poterit.

Alexander III. Cisterciensibus.

Statuimus praeterea a, ut si Episcopus tertio cum humilitate ac devotione (sicut convenit) requisitus, substitutos Abbates vestros benedicere forte renuerit: eisdem Abbatibus liceat proprios monachos benedicere, & alia, quae ad officium huiusmodi pertinent, exercere, donec ipsi Episcopi suam duriciam recogitent b, & Abbates benedicere non recusent.

CAP. II.

Regulares in suos usus convertere non possunt ecclesias, in quibus jus obtinent patronatus: & si intra tempus Lateranensis concilii, quando vacant, non praesentent rectores ad eas, superior ordinabit easdem.

Clemens III. e

Sicut nobis d. tua fraternitas intimavit, monachi quidam & canonici regulares ecclesias, quae ad praesentationem eorum pertinent: in tuo episcopatu habentes, propriis usibus deputate nituntur: nec volunt ad eas cum vacaverint, vocare personas: quin potius occasione cessionis quorundam Episcoporum, vicarios in eis pro sua instituunt: & destitutum voluntate, admissos ita pensionibus onerantes, quod nec ecclesiis competenter possunt in paupertate nimia deservire s, nec Episcopo in episcopalibus responderi, neque hospitalitatem (sicut convenit) transennibus impetiri. Nolentes autem, ut status ecclesiae debitus & antiquus, per insolentiam f. aliquis subvertatur: mandamus, quatenus (nisi a iurisdictione tua exemptae sint ecclesiae supradictae) praedictos excessus studeas rationabiliter emendare. Et nisi praedictae persona intra tempus g. Lateranensis concilii constitutum, ad vacantes ecclesias tibi personas idoneas praesentaverint, ex tunc tibi liceat (ad praesentationem remota) in eisdem ordinare rectores, qui eis praesse noverint de processu, ita tamen quod ex hoc nullum patronis praedictum in posterum generetur.

CAP. III.

Supplet superior inferiori negligentiam in beneficiis conferendis, si tempus Lateranensis concilii lapsum sit: & collatio per inferiorum postea facta, non valet.

Innocentius III.

Idem magister b. H. & R. procurator R. de sancto Cadimundo, super Archidiaconatu Richemundis diutius litigaverint. Idem coram nobis: [1 & infra.] Ne igitur jus nostrum negligere videamur, qui alios in sua iustitia conservemus: mandamus, quatenus

a Cap. i. eod. tit. in 2. compil. b Vide l. Abborem. 5. 1. D. de iis qui not. inf. & Laborus. 5. 1. D. de leg. 1. c al. Catefina. d Ca. 2. eod. tit. in 2. compil. e Gloss. in l. societatem. Pro soc. & Bald. an. Laccipia. C. de usur. f In solentiam. g Conc. Lat. sub Alex. III. cap. 8. Vide inf. de concess. praeb. c. 1. h cap. 3. eod. tit. in 2. compil. i Eadimundo.

si vobis contulerit Archidiaconatum Richemundie vacasse per annum (tempore semestri, quo vel ad Archiepiscopum, vel ad capitulum donatio pertinebat, non a vacatione, sed a notitia computato) cum pro eo, quod Eboracen. Archiepiscopus alium superiorem non habet, ex tunc fuerit ad nos donatio devoluta, utrique super eo silentium imponatur.

[1 Tamen postmodum nostrum est avibus intimatum, quod neutri fuerat concessus intra tempus in Lateranen. concilio definitum.]

CAP. IV.

Si u, ad quem spectat beneficium collatum, lapsis tempore Lateranensis concilii conferat, non valet collatio, nisi de misericordia toleretur.

Idem magistro P. de Castro novo, & R. monacho Fontis frigidi Apostolice sedis legato.

Iterum a vestra discretionis accepimus, quod cum in quibusdam ecclesiis legationi vestre subiectis quaedam beneficia & dignitates tanto tempore vacavissent, quod tam prelati, quam capitula secundum tenorem Lateranensis concilii essent iure instituendi privati: postquam adventus vester innotuit, in beneficiis illis personas minus idoneas instituire presumpserunt: [1 & infra.] Disc. v. mandamus, quatenus si beneficia & dignitates noveritis personis idoneis assignatas, & eas e de patientia permittatis ab ipsis pacifice possideri: alioquin personas amoventes prorsus ab ipsis, eas de personis idoneis auctoritate nostra sustulisti, non differatis quantocumque ordinare.

[1 Unde eorum receptis consilium a iurisperitis, ut tales institutiones ab his quorum non intererat, & qui propria culpa iure instituenda se privaverant factas, aut. ap. cassaretis, in hoc nostrum prius decrevisse consilium habere. Nos igitur.]

CAP. V.

Idem ad quem primo loco spectabat collatio beneficium, lapsis tempore Lateranensis concilii, conferre non poterit.

Idem Episcopo Cameracensi.

Dilecto filio P. sancti Marcellini presbytero card. S. & R. procuratoribus dilectorum filiorum P. & G. apud sedem Apostolicam constitutis, auditore concessio. [1 & infra.] Quia nobis constitit a Salamantino decano & eius sequacibus, post elapsum sex mensium spacium, intra quod Episcopus & capitulum (prout communiter spectabat ad eos) procedere ad electionem cantoris neglexerant, electionem supradicti P. minus canonicè celebratam, eandem decernimus irritam & inanem: & appellationem a decano & suis fautoribus interpositam, factum Archiepiscopi (ad quem iam erat eligenda auctoritas devoluta) nequivisse aliquatenus impedire. [2 & infra.] Mandamus, quatenus nisi dicto G. aliquid canonicum obviet, electionem de ipso factam, sublato g. appellationis obstaculo, confirmetis.

[1 Idem S. proposuit coram eo, quod cum in Salamantina ecclesia, in qua cantoris electio ad Episcopum & ad capitulum communiter pertinet, cantoria vacante Salamantinum capitulum, quia sepius Episcopum monuisset, ut ad celebrandam cantoris electionem, cum eo conveniret, eodem Episcopo in semestris tempus facere id negligente, capitulum cupiens iure suo in ecclesia memorata capitulo sicut ignorat. dist. si. P. e. i. i. i. loci canonici in cantorem elegit, ne quod in ipsa electione praedictum fieret appellando, quam supra d. S. aut. ap. petiti confirmari, ac electionem quam ven. f. n. Compsofolanus Archiepisc. post app. huiusmodi de G. clerico multo eximio eretto, ac tunc temporis vinculo excommunicationis astricto, minus canonicè celebratam cassari fecit. Dicitur vero R. proposuit ex adverso quod emerfo vi. mensium spacia, ita quod ad Episcopum & capitulum,

a e. 2. eod. tit. in 4. compil. b sub Alex. 3. c. 28. c. al. e. siem. d. al. quanto carius. e. al. Zamoren. f. in multis antiquis Marcelli. g. submoto.

cantoris electio pertinebat, decanus & quidam alii canonici Salamant. Episcopo Archid. & nonnullis aliis canonici qui praesens aderant, in exultate incensulsi, non consueta hora, nec in capitulo iuxta morem, sed in ecclesia prius quibusdam Laicis ad vocati stabili & inordinate nimis eligere presumpserunt: & cum iam dicti Archiepiscopi qui eos propter hoc convocaverat, & adire praesentiam nolissent, ipse intelligens auctoritatem eligendi, iuxta Lateran. concil. statutum ad se devolutam, supradictum G. in cantorem elegit, & eundem seci de cantoria corporaliter investiri. Postmodum autem Decanus & sui complices nobis mentione de his non habita suggerendo, quod Episcopus nolisset qui monitus sapius infra sex menses eligere noluerat, qui in ecclesia detrimentum eo, qui in cantorem ab eodem Decano, cum maiore parte capituli institutus fuerat, spoliato, alium instituerat in cantorem ad Decanum Archid. & Archiepiscopo. Abuten. nostras literas impetravit, quarum auct. cum supra d. G. e. siem. inhibuit ne per praedictas literas procederet contra eum, cum in eisdem de sua electione facta per Archiepiscopum nulla mentio haberetur, & tum propter hoc, tum quia prima citatione ad loca remota, peremptorie citatus extiterat, innotuit quia iudices quosdam ex electoribus, d. p. consanguinitate inter coningebant ad sed. ap. appellaverunt, sed iudices nihilominus ad Salamantin. ecclesiam accedentes supra d. p. in cantoria possessione eorum res servande, contra iustitiam induxerunt. Cum igitur supra la & alius coram eodem cardinali procuratore Episcopi aliquando litigassent, & ipso nobis fideliter retulisset quae proposita fuerant coram ipso.

[2 Quia vero contra personam ipsius G. quaedam obijta fuerant de quibus non potuit fieri plena fides.]

DE TEMPORIBVS ORDINATIONVM, ET QUALITATE ORDINATIONORVM.

TITVLVS XI.

CAP. I.

Diebus Dominicis, vel Sabbato Pentecostes, sacri ordinis oblatio, quam Papa conscripsit non debent.

Alexander III. [Baton.] Episcopo. b

Subdiaconos e autem nulli nisi Romano Pontifici liceat diebus dominicis ordinare. Quamvis consecrandi Deo dicatas virgines, & minores ordines hiis diebus habeant licentiam celebrandi. Sabbato quidem Pentecostes non liceat alicui sacros ordines celebrare, cum in sequenti septimana (recepta Spiritus Sancti gratia) celebrentur.

CAP. II.

Non valet consuetudo, quod extra statuta tempora sacri ordinis conferantur.

Idem Episcopo Herefordensi. d

Sane super eo, quod moris esse dixisti in ecclesiis quibusdam Scotia, verum & Vallis in dedicationibus ecclesiarum vel altarium extra ieiunia quatuor temporum clericos ad sacros ordines promovere: Significamus, quod consuetudo illa (supra institutioni ecclesiasticae inimica) est penitus improbanda: & nisi multitudo & antiqua consuetudo terra esset, taliter ordinati non deberent permitti in susceptis ordinibus minister.

a al. & ordine praestendendum. b al. Londonens. al. Bonon. al. Arrib. c. e. i. eod. tit. in 1. compil. d. off. conc. Later. sub Alex. 3. p. 26. ca. 23. d. al. Herefordensi. e. in vet. legum. Gal. his. verum Vualia provincia nomen in Britania. xid. ca. 1. De opp. in 3. coll.

Itare:

